Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynet

Mattilsynets roller og ansvar

Friede Andersen
Seksjonssjef seksjon for fisk og sjømat,
Tilsynsavdelingen

Dialogseminar – bruk av sjø

Mattilsynets hovedmål

Mattilsynet skal arbeide for å oppnå:

- Helsemessig trygg mat
- Trygt vann
- Friske planter, fisk og dyr
- Etisk forsvarlig hold av fisk og dyr
- Miljøvennlig produksjon
- God kvalitet og redelig produksjon og omsetning

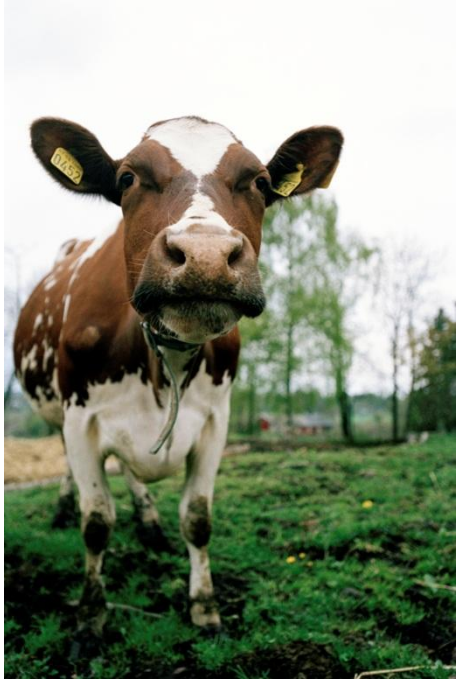

Mattilsynets kjerneoppgaver

- Føre tilsyn
- Utvikle regelverk
- Innhente kunnskap og analysere tilstand
- Informere, veilede og kommunisere

Samarbeidspartnere

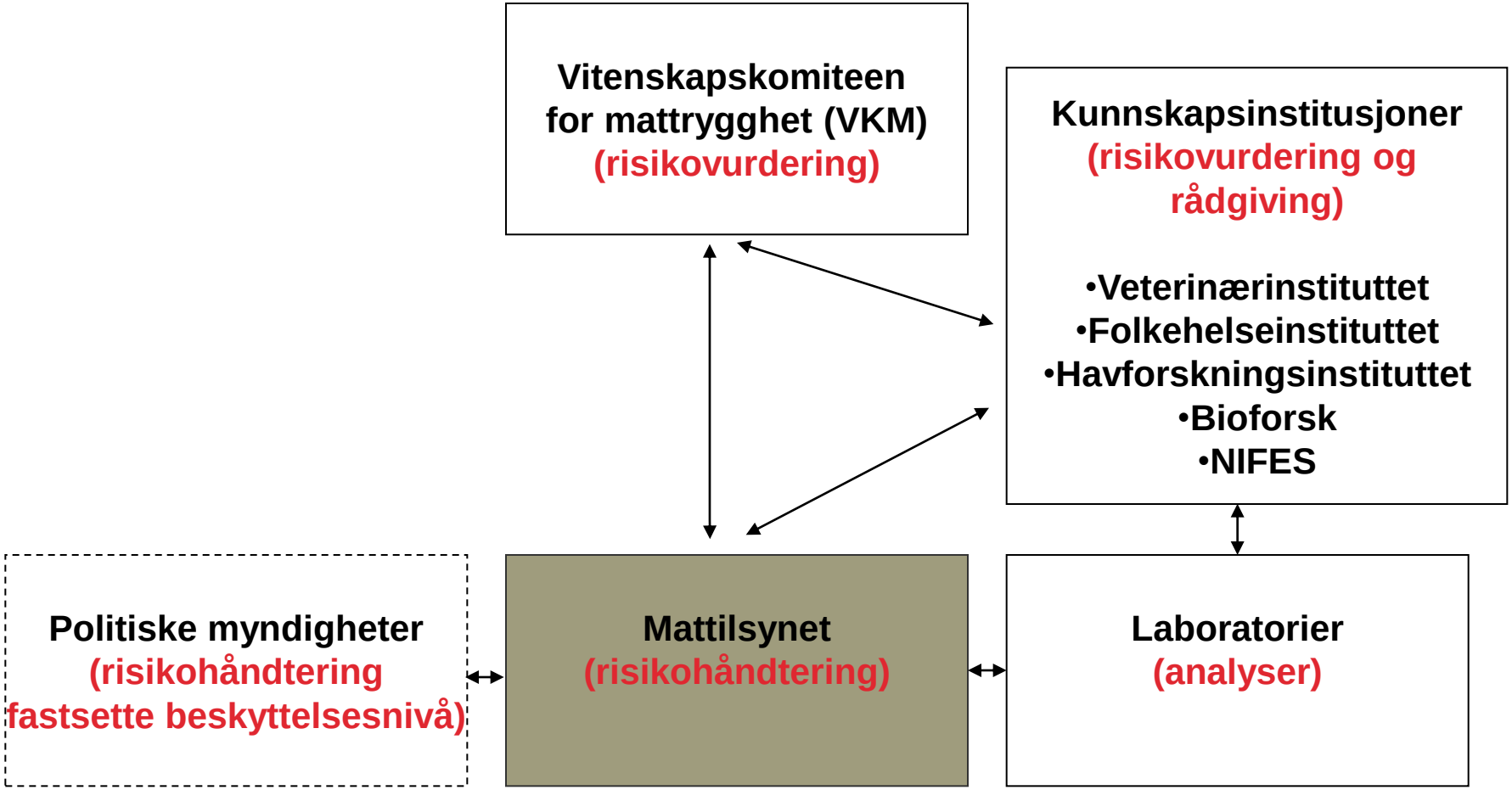

Matloven

§ 16 Det er forbudt å omsette næringsmidler som ikke er trygge

§ 26 Ved mistanke om at det kan oppstå fare for mennesker eller dyrs helse knyttet til næringsmidler eller for skal tilsynsmyndigheten på eget initiativ gi allmennheten relevant informasjon som den er i besittelse av

For å kunne gjøre en forsvarlig jobb er det behov for kunnskap om normaltilstand og tilstand etter påvirking

Kunnskap om status og utvikling av tilstand

- Mattilsynet finansierer en rekke kartleggings og overvåkingsprogram
- Data fra miljøovervåking
- Andre overvåkingsprogram
- Kunnskap fra nasjonal og internasjonal forskning
- Risiko vurderinger fra den norske vitenskapskomiteen og EFSA (EU sin vitenskapskomite)

Hvordan kan denne kunnskapen brukes ?

- **Innspill til internasjonalt regelverk og nasjonalt regelverk**
- **Fokus på mat eller fôr som kan inneholde miljøgifter eller andre stoffer som overskrider fastsatte grenseverdier eller som representerer en helsefare for mennesker eller dyr**
  - **Omsetningsforbud**
  - **Fiskeridirektoratet kan ilegge fangstforbud**
  - **Informasjon som kan danne grunnlag for næringens fareanalyse**
- **Informasjon til publikum**
  - Advarsler/kostholdsråd på matportalen
- **Denne kunnskapen bør også være med i vurderinger knyttet til etablering av ny industri som for eksempel gruvedrift**

Mattilsynets rolle i forbindelse med utslipp fra industri, gruvedrift eller annen aktivitet

- **Samarbeid med KLIF og fylkesmannens miljøvernavdeling i forbindelse med overvåking av forurensede havner og fjorder**
  - Har vært et mål for miljøsiden å få opphevet kostholdsråd etter opprydding
  - Mattilsynet vurderer resultatet fra overvåking og utarbeider kostholdsråd
- **Når det gjelder etablering av ny virksomhet har ikke Mattilsynet hatt noen rolle annet enn å gi innspill til høringer. Mattilsynet har ikke vært involvert i konsekvensutredning og det ser heller ikke ut til at mattrygghet har vært tilstrekkelig vurdert.**

Hvilke vurderinger mangler?

- **Kunnskap om nivåer i områder uten utslipp fra bergverksindustri**
- **Akkumuleres stoffer fra deponeringsmaterialer i fisk og skalldyr**
- **Kan disse stoffene eller deres metabolitter ha noen toksiske effekter**
- **Finnes det analysemetoder**

- **På bakgrunn av manglede dokumentasjon og kunnskap kan Mattilsynet bruke føre var prinsippet og iverksette midlertidige risiko håndteringstiltak**
  - Omsetningsforbud
  - Fangstforbud (Fiskeridirektoratet)
  - Kostholdsråd

Oppsummering

- **Mattilsynet ansvar, rolle og oppgaver er pr i dag knyttet til håndtering av forurensende områder**
- **Mattilsynet har i dag en liten rolle i forkant av beslutningen om å etablere ny industri til tross for at dette kan ha en betydning for Mattrygghet**

- **En konsekvensutredning uten å vurdere mattrygghet gir et uriktig bilde av effektene av ny industri og et mangelfullt grunnlag til å beslutte hvordan kystsonen best kan utnyttes**